

noví, vytahování kotev a zdvihání nebo pohybování těžkými břemeny

~~vratiplachta~~ — plachta tvaru nepravidelného čtyřúhelníku upevňovaná mezi dvě podélná ráhna, z nichž každé je jedním svým koncem otočně uchyceno výhradně na pni stěžně. Základní poloha vratiplachty je rovnoběžná se směrem osy trupu.

~~zrcadlo~~ — část zádi lodního trupu tvořící stěnu kolmou k lodním bokům. Uprostřed zrcadla je umísťeno kormidlo.

zrcadlová lod' — jiný název pro holandskou pinasu.
Viz str. 160.

žebro (lodní) — základní stavební část trupu lodi. Většinou je zhotovenou z dřevěných trámců, často složených z více dílů. Žebra se upevňují kolmo ke kýlu a tvarují trup lodi.

O B S A H

Jaká byla první plavidla	7
Počátky mořeplavby ve Středomoří	10
Starí Řekové dobývají moře	25
Noví vládci světa — Římané	33
Byli zdatní mořeplavci jen ve Středomoří?	42
Mořští orli ze severu Evropy	52
Výměna stráží v severním Atlantiku	64
Dědicové starých Římanů vyplouvají	72
Plachetnice míří na jih Afriky	79
Omyl Kryštofa Kolumba	98
Vasco da Gama otevírá cestu do Indie	115
První plavba kolem světa	130
Sir Francis Drake — hrdina zlatého věku pirátů a korzáru	142
Holandšané — zdatní námořníci a obchodníci	155
Anglie vládne mořím a oceánům	164
Rusové — mistři plavby mezi ledovci	176
Plachta soutěží s motorovým pohonem lodí	185
Milníky na cestě k dobytí moří	195
Slovniček použitých odborných výrazů	199